

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. április 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A hivatali visszaélés büntette miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2012. november 8. napján kihirdetett 7.B.91/2012/17. számú ítéletét **helybenhagyja**.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék a 2012. év november hó 8. napján kihirdetett 7.B.91/2012/17. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat hivatali visszaélés büntetében /Btk.225.§ /, amiért őt 100 napi tétel - napi tételenként 3.000 forint - összesen 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását egy év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a bíróság a pénzbüntetés végrehajtásának elrendelése és meg nem fizetése esetén kötelezően követendő átváltoztatási eljárásról is. A bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezés büncselekmény hiányában történő felmentés érdekében. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2012. év december hó 6. napján kelt BF.1286/2012/1. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességükben is értékelve - a vádlottnak a célzatát és azon keresztül bűnösségét tagadó nyilatkozatával szemben - részben mérlegeléssel állapította meg a tényállást. Az így rögzített tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, logikusan érvelve alátámasztotta álláspontját. Az irányadó történeti tényállás alapján a bíróság okszerű következtetést vont a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, célzatára és azon keresztül bűnösségére, és törvényesen minősítette a büncselekményt is. A Fellebbviteli Főügyészség átiratában rámutatott, hogy az első fokon eljáró törvényszék a büntetés kiszabása körében a vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket hiánytalanul számba vette, majd a törvénnyel első ízben összeütközésbe került vádlottal szemben a Btk. enyhítő szakaszának felhívásával pénzbüntetést szabott ki a büncselekmény elkövetéskori szabályok alkalmazásával. A pénzbüntetés napi tételeinek számát az elbírált hivatali büncselekmény valós tárgyi súlyához képest kedvezőnek minősítette és azt arányosnak ítélte meg a vádlott személyében rejlő

társadalomra veszélyességgel. Az egynapi tételnek megfelelő összeg vonatkozásában arra az álláspontra helyezkedett az ügyészség, hogy az összeg arányban áll a tiszti illetménnyel bíró vádlott egyéni, anyagi teherbíró képességével, ezért összességében a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés mértéke tett arányosnak tekinthető. A Fellebbviteli Főügyészség aláhúzta, hogy az elsőfokú bíróság különösen méltányosan járt el, amikor a kiszabott pénzbüntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. Összességében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a vádlott védője perbeszédében a felmentést célzó fellebbezését fenntartotta. Felszólalásában részletesen elemezte a helyszíni bírságolásra vonatkozó különböző közigazgatási jogszabályokat, melynek eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott nem is volt olyan helyzetben, hogy tanu1 ügyében intézkedni tudott volna.

A védői perbeszéddel kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az ott elhangzottak a jelen büntetőügy megítélése szempontjából semmiféle jogi relevanciával nem bírnak, hiszen az első- és másodfokon eljáró büntető tanácsoknak kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalniuk, hogy a senki által nem vitatottan megbírságolt tanu1 érdekében eljár-e a vádlott, és amennyiben eljár, az kimeríti-e a Btk. valamelyik különös részi tényállását.

E körben tényként kell kezelni, hogy a bírságolás tényét sem a vádlott, illetve a tanúként meghallgatott tanu1 sem vitatta, továbbá e tényre vonatkozóan egyéb bizonyítékok is rendelkezésre álltak. Ugyanakkor a vádirati történeti tényállásnak ez az esemény mindössze a kiindulási pontja volt és ezután került sor a vád tárgyává tett - a vádlott által tanúsított - elkövetői magatartásnak. Az előzőekből bárki számára megérthető, hogy a védő által részletezett előzményeknek nincs jelentősége jelen büntetőügyben, azok a terhelt büntetőjogi felelősségét a legkevésbé sem érintik.

A vádlott minden részletre kiterjedő írásbeli vallomást csatolt az iratokhoz, melyben több szempontból is támadta az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti történeti tényállást. Beadványában kifejtette, hogy álláspontja szerint már a gyanúsítása sem, később pedig a vele szembeni vádemelés sem volt törvényes, mert az ügyészség nem jelölte meg tényszerűen a jogtalan előny, illetve hátrány mibenlétét, és az ő szándékának célzatosságát. Az első fokú ítélet vonatkozásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak megállapításai számos helyen iratellenesek, önellentmondóak, továbbá ellentétben állnak a rendelkezésre álló bizonyítékokkal, és az elsőfokú bíróság tényekből további tényekre is helytelenül következtetett. A vádlott részletesen elemezte a bizonyítékokat, elsősorban a tanúk nyilatkozatait, melynek eredményeként összefoglalóan annak a meggyőződésének adott hangot, hogy amennyiben a másodfokú bíróság a büntetőeljárás szabályait betartva folytatja le az eljárást, akkor kizárólag olyan következtetést vonhat le, amely felmentő ítéleti rendelkezést eredményez.

A vádlott és védőjének felmentést célzó fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi fellebbezések okán megtámadott első fokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdésében írtak alapján felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. A perbeli feleket tájékoztatta eljárási jogaikról és kötelességeikről, az érintettek valamennyien gyakorolhatták azokat.

Az elsőfokú bíróság az ügyben fellelhető valamennyi bizonyítékot beszerezte és feltárta, majd részletesen a bizonyítási eljárás anyagává tette. Ítéletének indokolásában részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, illetve másokat miért vetett el. Indokolásában logikai hiba, vagy hiányosság nem volt.

A másodfokú bíróság a nyilvános ülésen elhangzottak alapján az elsőfokú bíróság ítéletének személyi részét a Be.352.§ (1) bekezdése a) pontjának felhívásával az alábbiakkal egészíti ki:

„A vádlott szolgálati viszonya a bűncselekmény elkövetése után már megszűnt, mert a 2013. év február hó 1. napján közös megegyezéssel leszerelt, távozott a rendőrség állományából. A vádlott jelenleg munkanélküli, havonta 73.000 forint segélyben részesül.”

A kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete immár teljesen megalapozottá vált, az mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, amely így értelemszerűen irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a mérlegeléssel megállapított történeti tényállását a vádlott tagadásával szemben a tanúk vallomásaira, az okirati bizonyítékokra és nem utolsósorban a cselekményről készült kép- hangfelvételekre alapozva állapította meg, mellyel összefüggésben igazságügyi hangtechnikai szakértőt is meghallgatott.

A tanúk a vallomásaikban egyértelműen fogalmaztak, amikor mindketten arról számoltak be, hogy a vádlott olyan kéressel fordult feléjük, hogy szolgálati kötelességüket megszegve intézkedjenek egy bíróság eltussolása érdekében. E két tanú vallomását mindenben alátámasztotta az eseményről készült kép- és hangfelvétel is, amely ilyen körülmények között a másodfokú bíróság számára is kétségtelenné tette a vádlott büntetőjogi felelősségét is, hiszen valamennyi bizonyíték egy irányba mutatott.

A másodfokú bíróság nem osztotta sem a vádlott, sem pedig a védő érvelését abban a vonatkozásban, hogy a terhelt által megvalósított cselekmény nem ütközik a büntető anyagi jog szabályaiba.

A Be.2.§ (2) bekezdése kimondja, hogy törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt,

büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. Ehhez képest a bíróság a fenti törvényhely (3) bekezdése értelmében vádhoz kötött, ami azt jelenti, hogy csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz.

A Pestvidéki Ügyészség Nyom.372/2011. számú vádiratából megállapítható, hogy az abban rögzített történeti tényállás minden részletében megfelel a Be.-ben megfogalmazott törvényes vád követelményeinek, mert tartalmazza, hogy a vádlott konkrétan milyen cselekményt követett el és az a büntetőtörvénykönyv mely rendelkezését sérti. Ezért tehát nem foghatott helyt, az a vádlotti érvelés, hogy a vád nem törvényes, hiszen megállapítható, hogy ennél enyhébb formai hibában - kellékhányban - sem szenved.

A vád tárgyává tett hivatali visszaélés büntette célzatos bűncselekmény, amely azt jelenti, hogy csak szándékosan, mi több kizárólag egyenes szándékkal követhető el. Amikor a vádirat, majd a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként annak nyomán az elsőfokú bíróság a történeti tényállásában rögzítette, hogy a vádlott annak tudatában próbálta meg elintézni tanu1 szabálysértési ügyét, hogy tisztában volt azzal, hogy érintettel szemben bírságot szabtak ki, akkor azért járt el az érdekében, hogy a bírságot ne kelljen tanu1-nek megfizetnie, illetve kevesebb összeggel „megússza”. Mindkét elkövetési magatartásra igaz, hogy az tanu1 jogtalan előnyhöz juttatását eredményezte volna, tehát egyértelmű az irányadó történeti tényállás alapján, hogy a vádlott célzatosan cselekedett, amikor intézkedni próbált.

A hivatali visszaélés büntettséghez fűzött kommentárok, az e körben irányadó jogirodalom és a töretlen bírói gyakorlat egységes abban, hogy az előny bármilyen lehet, azaz nem szükséges, hogy vagyoni jellegű, pénzben kifejezhető legyen. Ugyanez érvényes a tényállásban szintén megfogalmazott hátrányra is. Szintén közömbös, a minősítés szempontjából, hogy az előny vagy hátrány adott esetben az elkövetőnél vagy esetleg más személynél jelentkezik.

Mindezek alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a vádlott az elsőfokú bíróság által irat hűen rögzített tényállás megvalósításával elkövette a Btk.225.§-ában megfogalmazott hivatali visszaélés büntettét.

E szerint: az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott hivatali helyzetével visszaélve valósította meg a szóban forgó deliktumot, amikor arra próbálta rábírní kollégáit, hogy a bírságot engedjék el tanu1-nek.

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság hiánytalanul sorolta fel a vádlott javára és terhére szóló enyhítő és súlyosító körülményeket, illetve azokat súlyuknak

megfelelően értékelte. A bűnösséget befolyásoló körülmények kiegészítésre nem szorulnak, azokkal a másodfokú bíróság is egyetértett.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a Btk.2.§-ában megfogalmazott főszabály szerint a bűncselekmény elkövetésekor hatályos - a vádlottra kedvezőbb - anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta.

A joghátrány nemének és mértékének megválasztása során messzemenően értékelte a terhelt személyi körülményeit, hosszú időn át példásan végzett munkavégzését és ennek eredményeként indokoltan alkalmazott a vádlottal szemben pénzbüntetést akként, hogy felhívta a Btk.87.§ (2) bekezdésének e) pontját. Az elsőfokú bíróság jelentős méltányosságot is gyakorolt, amikor a kiszabott pénzbüntetést próbaidőre felfüggesztette.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a vádlott felmentésére nem látott lehetőséget, miként a büntetés további enyhítését sem találta indokoltnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének járulékos rendelkezései is törvényesek.

Ezért a másodfokú bíróság a Be.371.§ (1) bekezdésének felhívásával az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

Budapest, 2013. április 26. napján

. Ruzsás Róbert sk.
a tanács elnöke
Dr. Németh Nándor sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék ítélete jogerős és - a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2013. április 26.

. Ruzsás Róbert sk.
a tanács elnöke
A kiadmány hitelül:
Tóth Mihályné tisztviselő